

International periodic scientific journal

— *ONLINE*

www.moderntechno.de

Indexed in
INDEXCOPERNICUS
(ICV: 70.62)

MODERN ENGINEERING AND INNOVATIVE TECHNOLOGIES

Issue №43
Part 4
February 2026

Published by:
Sergeieva&Co
Karlsruhe, Germany

Editor: Shibaev Alexander Grigoryevich, *Doctor of Technical Sciences, Professor, Academician*
Scientific Secretary: Kuprienko Sergey, *PhD in technical sciences*

Editorial board: More than 450 doctors of science. Full list on page:
<https://www.moderntechno.de/index.php/swj/about/editorialTeam>

Expert Board of the journal: Full list on page:
<https://www.moderntechno.de/index.php/swj/expertteam>

The International Scientific Periodical Journal "**Modern engineering and innovative technologies**" has been published since 2017 and has gained considerable recognition among domestic and foreign researchers and scholars.

Periodicity of publication: 6 times a year

The journal activity is driven by the following objectives:

- Broadcasting young researchers and scholars outcomes to wide scientific audience
- Fostering knowledge exchange in scientific community
- Promotion of the unification in scientific approach
- Creation of basis for innovation and new scientific approaches as well as discoveries in unknown domains

The journal purposefully acquaints the reader with the original research of authors in various fields of science, the best examples of scientific journalism.

Publications of the journal are intended for a wide readership - all those who love science. The materials published in the journal reflect current problems and affect the interests of the entire public.

Each article in the journal includes general information in English.

The journal is registered in IndexCopernicus, GoogleScholar.

DOI: 10.30890/2567-5273.2026-43-04

Published by:

Sergeieva&Co

Lußstr. 13

76227 Karlsruhe, Germany

e-mail: editor@moderntechno.de

site: www.moderntechno.de

УДК 373.2.091].064:[37.015.31:17.022.1]

**PARTNERSHIP BETWEEN FAMILY AND PRESCHOOL EDUCATION
INSTITUTION IN EDUCATING A CULTURE OF BEHAVIOR IN
PRESCHOOL CHILDREN**

**ПАРТНЕРСЬКА ВЗАЄМОДІЯ СІМ'Ї ТА ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У
ВИХОВАННІ КУЛЬТУРИ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Tretiak O.P./Третяк О.П.

ph.d., associate professor /к.п.н, доцент

ORCID:0000-0002-1160-055X

Volynets Y.O./Волинець Ю.О.

ph.d. /к.п.н

ORCID:0000-0002-3849-0821

Poliakova O.V./Полякова О.В.

Senior lecturer/старший викладач

ORCID:0000-0002-1152-2045

Institute of In-Service Education,

Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University

Kyiv, str. Bulvarno-Kudryavska, building 18/2, 04053

Институт післядипломної освіти

Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Київ, вул. Бульварно-Кудрявська, буд. 18/2, 04053

Анотація. У статті актуалізується проблема партнерської взаємодії сім'ї та закладу дошкільної освіти дітей дошкільного віку. Уточнено сутність і зміст базових понять дослідження, а саме: «партнерська взаємодія» та «культура поведінки». Розкрито внесок педагогів-мислителів у розв'язанні проблем виховання культури поведінки дошкільників. Визначено теоретичні підходи, які покладено в основу дослідження. Окреслено критерії впливу ЗДО на формування культури поведінки дітей, та педагогічної культури батьків: спрямованість і адресованість; оперативний зворотній зв'язок; індивідуалізація педагогічного впливу. Головною метою статті є дослідження основних напрямків впливу партнерської взаємодії між сім'єю та закладом дошкільної освіти на формування культури поведінки дітей дошкільного віку. Під час дослідження нами використані теоретичні методи (аналіз літератури з проблем дослідження), емпіричні методи (анкетування, бесіди, педагогічні спостереження освітнього процесу). Таким чином, добре налагоджена й організована взаємодія родини й закладу дошкільної освіти дозволить батькам усвідомити необхідність набуття нових знань для розвитку їх власної дитини здорової і повноцінної особистості, а також безпосередньо спілкуватися з людьми, які допомагають стати їм справжніми, батьками. При цьому період дітей дошкільного віку розглядаємо як сенситивний у вихованні культури поведінки. Пропонуємо основні форми діяльності ЗДО та сімей, спрямовані на виховання культури поведінки дітей дошкільного віку.

Ключові слова: партнерська взаємодія, сім'я, заклад дошкільної освіти, культура поведінки, виховання.

Вступ.

Освітній процес у сучасних закладах дошкільної освіти ґрунтується на філософії партнерської взаємодії між дорослими та вихованцями. Успішне

виховання і розвиток дитини можливі лише за умов конструктивної взаємодії, уваги та взаємної підтримки усіх учасників освітнього процесу. Дитина, як суб'єкт навчання і виховання, знаходиться в центрі цієї взаємодії, а її гармонійний розвиток залежить від узгоджених дій як педагогів, так і батьків.

Не дивлячись на складні умови воєнного стану, партнерська взаємодія між сім'єю та закладом дошкільної освіти у вихованні культури поведінки набуває особливої значущості. Вона спирається на ідеї гуманістичної педагогіки як одного з напрямів у теорії та практиці виховання. І важливою тенденцією в утвердженні партнерської взаємодії в закладі освіти є орієнтація освітнього процесу на особистісну модель комунікації [8]. Партнерські стосунки формуються там, де діти і дорослі об'єднані спільними поглядами і прагненнями. Узагальнений досвід Василя Сухомлинського щодо підготовки дітей до школи підкреслює виняткову роль середовища, в якому перебуває дитина. Гармонійна єдність виховних та навчальних зусиль, за його переконанням, є необхідною умовою для всебічної підготовки дитини до життя. В основі такої взаємодії, на думку педагога, повинна бути сім'я з її теплими, люблячими стосунками між дітьми і батьками, тоді як школа виступає як складний світ людських взаємин. Василь Сухомлинський вважав, що багатство стосунків між дітьми, педагогами та батьками є ключовим принципом підготовки дітей до школи. Його система виховання, яку він виклав у своїх працях, заснована на тріаді «школа – сім'я – громадськість». Вже в 1960-х роках він писав, що дитина – це активний і самостійний індивід, який не просто готується до дорослого життя, а живе повноцінним і цікавим життям тут і зараз. Тому до неї слід ставитися з доброзичливістю і розумінням, забезпечуючи умови для її гармонійного розвитку та самореалізації [6].

Виховання громадянина завжди перебувало у центрі уваги педагогічної науки та практики. У сучасних умовах воно набуває нового змісту, оскільки пріоритетним стає формування незалежної, відповідальної особистості, здатної до самореалізації в динамічному соціумі. Дискусії щодо співвідношення особистого та суспільного, державного й індивідуального відображають

полярність сучасних уявлень про виховання. Проте формування суспільно значущих якостей не є лише «державним замовленням» чи вимогою часу – це невід’ємна складова розвитку особистості.

Державний стандарт дошкільної освіти (2021) визначає виховання як процес залучення дитини до системи загальнолюдських цінностей, формування ціннісного ставлення до дійсності та розвиток її соціальної компетентності. У цьому контексті особливого значення набуває виховання громадянської свідомості, що передбачає: формування у дітей почуття власної гідності та відповідальності; розвиток здатності до співпраці, взаємоповаги та толерантності; виховання патріотизму, любові до рідної культури й мови; усвідомлення ролі особистості у суспільному житті [3]. Таким чином, виховання громадянина в дошкільному віці розглядається як цілісний процес, що поєднує індивідуальний розвиток дитини з її соціалізацією, забезпечуючи гармонійне входження у сучасне суспільство.

Метою статті: є дослідження основних напрямків впливу партнерської взаємодії між сім’єю та закладом дошкільної освіти на формування культури поведінки дітей дошкільного віку.

Основний текст.

У сучасному науково-педагогічному дискурсі виховна взаємодія розглядається як складна форма соціальної комунікації, що охоплює різні аспекти організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти. Її багатовимірність проявляється у різних концептуальних підходах, які відображають специфіку взаємодії між педагогом, дитиною та соціальним оточенням. Проблематика співпраці між сім’єю та закладом дошкільної освіти, а також форми й методи організації освітньої діяльності з родинами висвітлена у працях сучасних дослідників (Ю. Волинець, А. Гончаренко, Н. Дятленко, Л. Козак, І. Кондратець, О. Кононко, В. Котирло, Т. Кулікова, С. Ладивір, О. Літченко, Л. Меленець, С. Михальська, Т. Панченко, Н. Стаднік та ін.). Їхні дослідження акцентують увагу на необхідності створення єдиного виховного простору, у якому батьки виступають активними учасниками освітнього процесу

[1, с. 252].

Аналіз наукових досліджень в контексті означеної проблеми: О. Ковшар, М. Бадіци, К. Суятинової та інших дозволяє констатувати, що педагогічне партнерство трактується як доступний розподіл функцій, взаємне делегування та дотримання прав та обов'язків сторін педагогічної взаємодії. Найефективнішою формою педагогічної взаємодії, зазначають науковці, є освітня співпраця. Ми суголосні з думкою вищезазначених дослідників стосовно того, що тільки в суб'єкт-предметному діалозі взаємодія стає можливою, детермінуючи позитивні зміни особистості. Саме партнерська взаємодія створює більш сприятливі умови для формування культури поведінки особистості дитини [5].

Перші правила поведінки знаходимо у виховних системах Стародавньої Індії та Китаю. Особливої уваги заслуговує концепція Конфуція, який наголошував, що головним у вихованні бездоганної поведінки дитини є дотримання звичаїв і традицій свого народу. Водночас виховання мало здійснюватися у дусі поміркованості, покірності та поваги до старших відповідно до віку й соціального становища.

Центральним поняттям етики Конфуція є «жень» (гуманність) – універсальний принцип, що визначає вчинки та поведінку людини. Саме гуманність розглядалася як основа морального розвитку особистості, формування її соціальної відповідальності та гармонійних взаємин у суспільстві.

Давньогрецький мислитель Піфагор наголошував, що діти з раннього віку мають вправлятися у пристойній поведінці. На його думку, важливо запобігати розвитку людських вад, тому дитина не повинна стикатися з проявами грубощів, сварок чи інших негативних форм взаємодії. Сократ вважав, що виховання поведінки дитини має ґрунтуватися на принципах відмови від примусу та насильства. Він підкреслював, що переконання є найбільш дієвим виховним засобом, адже саме воно формує внутрішню мотивацію до моральної поведінки. Одним із перших в історії педагогіки необхідність активної участі батьків у вихованні дітей відстоював Аристотель. Він підкреслював велике значення сім'ї у формуванні особистості та запропонував першу спробу вікової періодизації. У

його працях головна увага приділялася розвитку загальної культури людини, її моральних якостей. Для вироблення добродетності Аристотель, подібно до Демокрита, радив застосовувати систему вправ, спрямованих на формування позитивних звичок.

У Київській Русі найпростіші правила поведінки склалися в умовах розвиненої родової общини у формі звичаїв. Ідеологічною основою виховання того періоду, як відомо, була язичницька релігія, в основі якої – обожнювання природи. Земля, вода, ліс, звірі, люди – все це вважалося часткою бога. Звідси можна стверджувати, що всі богоугодні вчинки, діяльність людини були природовідповідними. З ранніх років діти привчалися до думки, що зламати без потреби гілку, плюнути у річку, вдарити палицею по матері-землі, – все це гріх. У вихованні дітей у першу чергу звертали увагу на розвиток таких якостей, як хоробрість, спритність, сила.

Класики педагогіки, серед яких Я. А. Коменський, М. Монтесорі та Ж.-Ж. Руссо, наголошували на визначальній ролі родини у формуванні культури поведінки дітей дошкільного віку. Їхні ідеї не втратили актуальності й сьогодні, адже вони окреслили низку принципів, що залишаються базовими для сучасної педагогічної практики: природовідповідність та культуровідповідність виховання, тобто врахування природних особливостей розвитку дитини та культурних традицій суспільства; необхідність раннього початку формування культури поведінки, адже саме дошкільний період є сенситивним для закладання моральних і соціальних основ; наступність між дошкільною та шкільною освітою, що забезпечує цілісність виховного процесу; надання дитині права на свободу та самостійність, що сприяє накопиченню власного досвіду соціальної поведінки; вплив на емоційно-почуттєву сферу, поєднання чуттєвого й раціонального у формуванні поведінкових звичок; використання мистецьких і культурних засобів – казки, музики, образотворчого мистецтва, природи – як інструментів прилучення дитини до добра, краси та людяності.

Таким чином, класичні педагогічні концепції підкреслюють, що виховання культури поведінки є багатовимірним процесом, який поєднує родинний вплив,

освітнє середовище та культурні цінності, формуючи гармонійну особистість.

Державний стандарт дошкільної освіти (2021) визначає особистісний розвиток як процес формування у дитини цілісного уявлення про себе, розвиток позитивної самооцінки, здатності до саморегуляції поведінки та емоційної сфери. Важливим є виховання оптимістичного ставлення до світу, що забезпечує гармонійне сприйняття сьогодення і майбутнього [3].

У Законі України «Про охорону дитинства» (статті 11–12) вказується, що сім'я є природним середовищем для фізичного, духовного, інтелектуального, культурного, соціального розвитку дитини, її матеріального забезпечення і несе відповідальність за створення належних умов для цього. Виховання в сім'ї є першоосновою розвитку особистості дитини. На кожного з батьків покладається однакова відповідальність за виховання, навчання і розвиток дитини [4, с. 13].

Сучасні заклади дошкільної освіти дедалі більше функціонують як відкриті освітні простори, доступні для дітей, батьків та громадськості. Така відкритість сприяє формуванню партнерських відносин між педагогами й родинами, що є важливим чинником успішного розвитку та виховання дитини. Особливу увагу приділяють освіті й вихованню батьків, адже саме родина залишається провідним середовищем соціалізації дитини дошкільного віку. Підвищення педагогічної культури батьків розглядається як принципово важливий напрям діяльності закладу, що забезпечує узгодженість виховних впливів і створює умови для гармонійного розвитку особистості дитини.

Вплив ЗДО на формування культури поведінки дітей, та педагогічної культури батьків, буде ефективним, якщо відповідатиме **таким критеріям:**

1. *Спрямованість і адресованість.* Даючи конкретні поради, рекомендації, педагоги повинні знати особливості конкретних сімей. Нерідко батьки самі звертаються до вихователів за педагогічними порадами, у тому числі з конкретними питаннями щодо власної дитини.

2. *Оперативний зворотній зв'язок.* Партнерська взаємодія педагога з батьками має вибудовуватися на основі живого діалогу, в процесі якого він з'ясовує рівень сформованості культури поведінки дитини та педагогічних знань

і навичок батьків, вносить за необхідності відповідні корективи.

3. *Індивідуалізація педагогічного впливу.* У взаємодії з батьками, вихователь допомагає їм використовувати педагогічні знання не як абстрактні істини, а як практичні орієнтири для виховних дій, спрямованих на конкретну дитину з її особливостями, перспективами вікового та індивідуального розвитку.

Форми взаємодії з батьками вихованців ЗДО можуть бути:

– *індивідуальні*: консультації (педагогічні, психологічні) щодо розвитку та виховання конкретної дитини; бесіди з батьками про особливості вікового розвитку, поведінки, інтересів; спостереження та рекомендації щодо індивідуальних освітніх траєкторій; групові форми (батьківські збори з обговорення актуальних питань освітньої діяльності, тематичні семінари, тренінги, майстер-класи для підвищення педагогічної культури родини; дискусії та круглі столи з проблем виховання, соціалізації, формування цінностей;

– *колективні та інтегровані*: спільні свята, культурні та спортивні заходи, що зміцнюють партнерство між закладом і родиною; проєктна діяльність (екологічні, творчі, соціальні проєкти), де батьки залучаються як співорганізатори; волонтерські та громадські ініціативи, що формують соціальну активність родини;

– *інноваційні*: онлайн-спілкування (вебінари, відеоконференції, електронні консультації); інформаційні ресурси закладу (сайти, соціальні мережі, електронні бюлетені); інтерактивні платформи для співпраці (електронні щоденники, мобільні додатки).

Форми роботи з батьками у сучасному дошкільному закладі спрямовані на створення партнерських відносин, підвищення педагогічної компетентності родини та забезпечення гармонійного розвитку дитини.

Очікувану ефективність у взаємодії з родинами забезпечує раціональне поєднання різних форм роботи. Практика показує, що у співпраці з батьками варто уникати готових оцінних суджень щодо їхніх виховних дій. Натомість важливо спрямовувати батьків на розвиток уміння самостійно спостерігати за власною дитиною, відкривати в ній нові якості та риси, усвідомлювати її

індивідуальні потреби й можливості. Таким чином, педагогічна підтримка родини полягає не у нав'язуванні готових висновків, а у створенні умов для формування педагогічної рефлексії батьків, що сприяє гармонійному розвитку дитини.

У сучасній практиці педагоги активно використовують наочні та інтерактивні засоби для ілюстрації власних міркувань. Це можуть бути відеозаписи розмов з дітьми, фрагменти різних видів діяльності (дидактичні та театралізовані ігри, праця, образотворча діяльність), фотографії вихованців, а також виставки їхніх творчих робіт. Для підвищення уваги батьків до проблем виховання культури поведінки дитини дошкільного віку застосовуються різні прийоми: доручення виступити з конкретного питання на батьківських зборах; «домашні завдання» на розвиток спостережливості; залучення до діяльності гуртків, участі у проведенні ігор, занять, екскурсій; допомога у проведенні рольових та ділових ігор. Такі форми співпраці сприяють формуванню партнерських відносин між закладом і родиною, підвищують педагогічну компетентність батьків та забезпечують узгодженість виховних впливів.

Значного поширення набувають творчі форми роботи з батьками, в яких беруть участь діти, інші педагоги і співробітники ЗДО. Часто батькам цікаво не тільки спостерігати за дитиною під час її взаємодії з дорослими не в домашніх умовах, а й самим виступити в новій ролі (театралізованій виставі, спортивному змаганні, конкурсі, засіданні дискусійного клубу). Доцільно залучати до діяльності не окремих, а всіх представників сім'ї, інших родичів, які мають стосунок до виховання дитини, а також налагодити дружні стосунки з іншими сім'ями, які неабайдуже ставляться до розвитку культури поведінки і виховання своїх дітей.

У діяльності закладу дошкільної освіти з родинами важливе значення має спрямування педагогічної самоосвіти батьків. Йдеться про стимулювання їхнього прагнення та вміння постійно поповнювати знання щодо розвитку культури поведінки дитини. Це завдання не обмежується лише дошкільним періодом, а продовжується й після вступу дитини до школи, забезпечуючи

наступність та узгодженість виховних впливів. Таким чином, педагогічна підтримка батьків сприяє формуванню їхньої педагогічної компетентності, що є необхідною умовою гармонійного розвитку особистості дитини та ефективної співпраці між закладом і родиною [7, с. 89]. Сім'я відіграє велику роль у вихованні культури поведінки дітей. Допомогти батькам у цій важливій справі – честь і обов'язок педагога.

В закладі дошкільної освіти на початку кожного навчального року проводяться батьківські збори на тему: «Культура поведінки дітей дошкільного віку в ЗДО». Необхідною умовою встановлення ЗДО і сім'ї у вихованні культури поведінки дітей дошкільного віку є знання батьками програми виховання та методики його здійснення в ЗДО. Не менш важливо, щоб вони правильно оцінювали рівень морального розвитку своїх дітей, бачили їхні позитивні й негативні риси, розуміли причини появи останніх і шляхи подолання їх.

Аналіз різних підходів до змісту поняття «культура поведінки» за різними джерелами дозволяє дійти висновку, що найбільш близькими до нашого дослідження є розуміння культури поведінки як регулятора діяльності людини, мірою того, якою має бути людина в певному суспільстві, відповідно до яких принципів вона має діяти і розвиватися. Так, культуру поведінки ми розуміємо як сукупність сформованих, соціально значущих якостей особистості, її щоденних вчинків у суспільстві, що ґрунтуються на нормах моралі, етики, естетики та культури. Зауважимо, що, оскільки фундамент культури поведінки закладається в старшому дошкільному віці і визначає подальший гармонійний розвиток особистості, то формування загальної культури у дитини, аспектом якої є культура поведінки, – головна мета виховання у старшому дошкільному віці, адже процес виховання культури поведінки пов'язаний із періодом початкової соціалізації особистості [2].

Партнерська взаємодія вихователя з сім'єю спрямована на педагогічну освіту батьків у галузі виховання культури поведінки дітей. Вона також передбачає вивчення системи виховання культури поведінки дитини в кожній родині. Виявивши труднощі, з якими стикаються батьки, їхні помилки і

прорахунки, вихователь надає їм необхідну допомогу порадами, рекомендаціями. При цьому його увага має бути зосереджена передусім на вихованні у малюків гуманних почуттів, культури поведінки, дійової любові до рідних і близьких, любові до Батьківщини.

Розмовляючи з батьками про умови та методи виховання культури поведінки дітей у сім'ї, педагог спеціально пояснює роль особистого прикладу батьків, значення родинних свят і традицій. Треба прагнути до того, щоб у кожній сім'ї зрозуміли необхідність вимогливої любові до дітей, поваги до них, дотримувалися розумної міри у застосуванні заохочень, покарань. Поради і рекомендації, які вихователі дають батькам, мають бути теоретично обґрунтованими і водночас конкретними.

Слід переконати батьків у виховні цінності родинних читань, слухання музики, виконання улюблених пісень, запрошення до дитини друзів, організації ігор, розваг. Захопливою формою педагогічної пропаганди є перегляд і обговорення з батьками кінофільмів про виховання культури поведінки (наприклад: «Раз збрехавши», «Нічого поганого не вчили», «Мама захворіла» та ін.). Доцільно періодично обговорювати з батьками рівень розвитку культури поведінки їхніх дітей, відзначаючи зрушення, виділяючи конкретні завдання для спільного розв'язання їх [9, с. 67].

Добре налагоджена й організована взаємодія родини й закладу дошкільної освіти дозволить батькам усвідомити необхідність набуття нових знань для розвинення їх власної дитини здорової і повноцінної особистості, а також безпосередньо спілкуватися з людьми, які допомагають стати їм справжніми, батьками. Групові форми роботи з родиною, їхнє розмаїття сприятимуть обранню батьками найбільш прийняттого для них виду спілкування з педагогами та іншими фахівцями.

Виховання культури поведінки дітей дошкільного віку не може здійснюватися виключно в межах закладу дошкільної освіти. Цей процес передбачає обов'язкову взаємодію з родиною, адже саме сім'я є провідним середовищем соціалізації дитини.

З метою забезпечення узгодженості виховних впливів у закладі дошкільної освіти протягом року систематично організуються різні форми роботи з батьками, спрямовані на підвищення їхньої педагогічної компетентності, активне залучення до освітнього процесу та формування єдиного виховного простору (див. рисунок 1).

Рисунок 1 - Схема основних форм роботи закладу дошкільної освіти з сім'єю.

Доречним буде будь-який аспект психолого-педагогічної просвіти батьків завершувати різноманітними рекомендаціями та консультаціями з актуальних

питань, не можна залишати поза увагою жодного питання. Така просвіта дасть батькам змогу побачити себе та інших під час обговорення проблеми, порівняти засоби її розв'язання, зробити відповідні висновки. Педагоги визнають необхідність узгодженості виховних впливів сім'ї та закладу дошкільної освіти, а також актуальність підвищення педагогічної компетентності батьків як важливого чинника гармонійного розвитку дітей дошкільного віку. Партнерська взаємодія, взаєморозуміння педагогів і батьків, їхня взаємна довіра можливілише в тому випадку, якщо педагог виключає в роботі з батьками дидактизм, не повчає, а радить, міркує разом з ними, домовляється про спільні дії, тактовно підводить їх до розуміння необхідності педагогічних знань. Вся атмосфера взаємодії, спілкування педагога з батьками повинне свідчити про те, що педагог має потребу в батьках, в об'єднанні зусиль, що батьки – його союзники й він не може обійтись без їхньої поради й допомоги [10].

Партнерська взаємодія родини й вихователя буде ефективною тоді, коли педагог дозволить батькам виявити ініціативу й підтримає їхні пропозиції. Спілкування з батьківським колективом треба здійснювати в дусі чемності та коректності, із самого початку обговорюючи правила спілкування, на яких базуватиметься спільна робота з батьками.

Висновки.

Підсумовуючи зазначене вище, можемо констатувати, що партнерська взаємодія сім'ї та закладу дошкільної освіти у вихованні культури поведінки дітей дошкільного віку є важливим чинником ефективної взаємодії учасників освітнього процесу. В основі партнерської взаємодії – спілкування, взаємодія та співпраця між педагогами, дітьми та батьками. Діти, родина та заклад дошкільної освіти об'єднані спільними цілями та прагненнями, є добровільними й зацікавленими спілниками, рівноправними учасниками освітнього процесу, відповідальними за результат. Забезпечуючи рівність усіх учасників освітнього процесу, партнерська взаємодія є напрямом педагогічного мислення та практичної діяльності, спрямованої на демократизацію і гуманізацію педагогічного процесу. Реалізація партнерської взаємодії створює підґрунтя для

виховання культури поведінки та розвитку здібностей, талантів і можливостей кожної дитини. Проведене дослідження не вичерпує усіх аспектів проблеми. Перспективи подальших досліджень передбачають пошук альтернативних форм, методів та засобів виховання культури поведінки дітей дошкільного віку під час партнерської взаємодії сім'ї та ЗДО, а також розробка інноваційних технологій співпраці з родинами, зокрема використання цифрових платформ, інтерактивних ресурсів та онлайн-комунікації та вивчення ефективності інтегрованих підходів, що поєднують традиційні та сучасні форми партнерської взаємодії з батьками.

Література:

1. Волинець Ю., Стаднік Н., Санковська І. Організація партнерської взаємодії в сучасному ЗДО в умовах особливих обставин. Перспективи та інновації науки, 56 (10). 2025. С. 248-259.
2. Гарбар С. Педагогічні умови виховання культури поведінки дітей старшого дошкільного віку URL: <https://surl.li/cdqrcu> (дата звернення 15.02.2026).
3. Державний стандарт дошкільної освіти (нова редакція). 2021. URL: <https://ezavdnz.mcfra.ua/book?bid=37876> (дата звернення 15.02.2026).
4. Закон «Про охорону дитинства». Дошкільне виховання. 2001. № 3 с. 19.
5. Ковшар О., Бадіца М., Суятинова К. Впровадження технології: «Педагогічне партнерство дошкільної та початкової освіти». Міжнародний журнал інженерії та передових технологій (IJEAT). 2019. Том 9. № 1. С. 4556–4560. DOI: <http://doi: 10.35940/ijeat.A1805.109119> (дата звернення 15.02.2026).
6. Мардарова І. К. Внесок Софії Русової в теорію і практику дошкільної освіти. Педагогічна спадщина Софії Русової та сучасні проблеми реформування національної освіти в Україні (з нагоди 165-ї річниці від дня народження видатної просвітительки): матеріали V Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції (18-19 лютого 2021 року). Умань: ВПЦ «Візаві», 2021. С. 159-162
7. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка Київ: Академвидав, 2004. 457с.

8.Третяк О.П. Розвиток компетентності педагогічного партнерства
Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць
молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені
Івана Франка, 2023, 61 (3). с. 155-161. С.156. ISSN 2308-4855, 2308-4863

9. Ушинський К.Д. Твори в 6т. Київ: Радянська школа, 1954. Т. 1. 452с.

10. Шаповалова О.В. Роль сім'ї у дошкільній освіті: теорія і практика:
навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Суми :
Редакційно-видавничий відділ СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 225с. URL:
<https://surl.lu/ukflkb>(дата звернення 15.02.2026).

References:

1. Volynets Yu., Stadnik N., Sankovska I. (2025). Organization of partnership interaction in modern higher education in special circumstances. Perspectives and innovations of science, 56 (10). pp. 248-259.

2. Garbar S. Pedagogical conditions for educating the culture of behavior of older preschool children URL: <https://surl.li/cdqrcu>

3. Derzhavnyist and artdoshkilnoiosvity (nova redaktsiia (2021) [State standard of preschool education (new edition)]. URL: <https://ezavdnz.mefr.ua/book?bid=37876>.

4. Law «On the Protection of Childhood». Preschool Education (2001). No. 3 p. 19.

5. Kovshar O., Baditsa M., Suiatynova K. (2019). Implementation of the Technology: «Pedagogical Partnership of PreSchool and Primary Stages of Education». International Journal of Engineering and Advanced Technology (IJEAT). Vol. 9. № 1. P. 4556–4560. DOI: <http://doi:10.35940/ijeat.A1805.109119>.

6. Mardarova I. K. (February 18-19,2021). The contribution of Sofia Rusova to the theory and practice of preschool education. The pedagogical legacy of Sofia Rusova and modern problems of reforming national education in Ukraine (on the occasion of the 165th anniversary of the birth of the outstanding educator):materials of the V All-Ukrainian Scientific and Practical Online Conference (Uman: VOC «Vizavi», 2021. pp. 159-162.

7. Ponimanska T.I. (2004). Preschool Pedagogy Kyiv: Akademvydav. 457p.

8. Tretyak O.P. (2023) Development of pedagogical partnership competence Current issues of the humanities: interuniversity collection of scientific works of young scientists of the Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University, 61 (3). pp. 155-161. P. 156. ISSN 2308-4855, 2308-4863

9. Ushinsky K.D. Works in 6 volumes. Kyiv: Soviet School, 1954. Т. 1. 452p.

10. Shapovalova O.V. (2019). The role of the family in preschool education: theory and practice: a textbook for students of higher educational institutions / O.V. Shapovalova - Sumy: Editorial and Publishing Department of Sumy State University named after A. S. Makarenko. 225p. URL: <https://surl.lu/ukflkb>

Annotation. *The article addresses the problem of partnership interaction between a family and a preschool educational institution for preschool children. The essence and content of the basic concepts of the study are clarified, namely: «partnership interaction» and «culture of behavior». The contribution of teacher-thinkers to solving the problems of educating the culture of behavior of preschoolers is revealed. Theoretical approaches that form the basis of the study are identified. The criteria for the influence of ZDO on the formation of the culture of behavior of children and the pedagogical culture of parents are outlined: directionality and addressability; operational feedback; individualization of pedagogical influence. The main purpose of the article is to study the main areas*

of influence of partnership interaction between the family and the preschool educational institution on the formation of the culture of behavior of preschool children. During the research, we used theoretical methods (analysis of literature on research problems), empirical methods (questionnaires, interviews, pedagogical observations of the educational process). Thus, a well-established and organized interaction between the family and the preschool educational institution will allow parents to realize the need to acquire new knowledge for the development of their own child as a healthy and full-fledged personality, as well as to communicate directly with people who help them become real parents. At the same time, we consider the period of preschool children as sensitive in the upbringing of a culture of behavior. We offer the main forms of activity of preschool educational institutions and families aimed at the upbringing of a culture of behavior of preschool children.

Keywords: *partnership, family, preschool institution, culture of behavior, upbringing.*

Стаття надіслана: 18.02.2026 р.

© Волинець Ю.О., Полякова О.В., Третяк О.П.

CONTENTS**Innovations in Pedagogy, Psychology and Sociology**

- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-003> 3**
PEDAGOGICAL ARGUMENTATION AS A TOOL FOR LEARNING
CHEMISTRY AT SCHOOL
Barus M., Maksimov Ol., Diuzhykova Yul.
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-006> 15**
BRINGING THE WORLD INTO CLASSROOM: REAL-LIFE
LEARNING WITH GOOGLE EARTH IN ENGLISH FOR
GEOGRAPHY
Manukyan A. M.
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-026> 27**
INTERDISCIPLINARY APPROACH AND INTERACTIVE METHODS
IN CLINICAL CLASSES IN PROFESSIONAL MEDICAL DISCIPLINES
Fedosieieva O. V., Trubenko O. A
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-029> 36**
THE INFLUENCE OF SELF-CONFIDENCE AS A PERSONALITY
TRAIT ON THE DEVELOPMENT OF ANXIETY STATES
Filonenko M.M., Movchan A.M.
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-032> 50**
CALISTHENICS AS AN EFFECTIVE MEANS OF PHYSICAL
DEVELOPMENT OF FUTURE LAW ENFORCEMENT
OFFICERS
Antipova Zh.I., Barsukova T.O., Kucherenko G.V.
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-035> 61**
SPECIAL PHYSICAL TRAINING OF CADETS OF THE NATIONAL
POLICE OF UKRAINE
Kolisnichenko V. V., Shutiak I.A, Inshekov M.V.
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-044> 70**
FEATURES OF THE METHODOLOGY OF TEACHING PHYSICS
TO STUDENTS OF SECOND HIGHER EDUCATION
Kuznetsova O.Ya., Shkola O. V., Kolomoets A.G.
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-046> 81**
FACTORS OF STUDENTS' CREATIVE THINKING
Kornienko L.M.

- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-063> 90
PARTNERSHIP BETWEEN FAMILY AND PRESCHOOL EDUCATION
INSTITUTION IN EDUCATING A CULTURE OF BEHAVIOR IN
PRESCHOOL CHILDREN
Tretiak O.P., Volynets Y.O., Poliakova O.V.
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-074> 105
MOTIVATION OF SECOND-AGED PEOPLE TO PARTICIPATE
IN SOMATIC MOVEMENT CLASSES
Holovach I.I., Myshkoriz O.O.
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-082> 115
NUMERICAL METHODS AND CHEMICAL KINETIC EQUATIONS
AS A TOOL FOR IMPLEMENTING THE STEM APPROACH IN THE
TRAINING OF COMPUTER SCIENCE STUDENTS
Holovacs J.
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-084> 131
THE INFLUENCE OF SOCIAL NETWORKS ON THE PSYCHOLOGICAL
STATE AND SELF-ESTEEM OF MEDICAL STUDENTS
Filonenko M.M., Murzhanakh I.A.
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-087> 140
SENSORIMOTORY ACTIVITY OF A CHILD
Moroz L.
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-107> 147
PSYCHOLOGICAL SAFETY IN AI-ENHANCED EDUCATIONAL
ENVIRONMENTS AS A PEDAGOGICAL MODEL FOR RISK
MANAGEMENT
Zhyglo O.O.
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-109> 157
FORMATION OF PROFESSIONALLY ORIENTED FOREIGN
LANGUAGE COMPETENCE OF NON-LINGUISTIC STUDENTS
BY MEANS OF INTERACTIVE TECHNOLOGIES
Sergieieva V.
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-112> 166
STUDYING SUBJECTS OF THE “TECHNOLOGIES” EDUCATIONAL
FIELD IN PRIMARY SCHOOL AS A MEANS OF FOSTERING
INTEREST IN ENGINEERING SPECIALTIES
Tiahur V.M., Tiahur L.M.
- <http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-113> 184
EMOTIONAL DRAMA OF SPORTS PERFORMANCE IN THE
US MEDIA: THE EMOTIONAL STORYFRAME METHOD
Tytarenko K.

<http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-126> 196

OFFICER PHYSICAL FITNESS AS A DETERMINANT OF
PSYCHOLOGICAL SUPPORT EFFECTIVENESS AMONG
SUBORDINATE MILITARY UNIT PERSONNEL

Zoriy Ya.B.

Innovative philosophical and historical perspective

<http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-045> 208

THE CONTRIBUTION OF ISLAMIC THOUGHT TO MEDIEVAL PHILOSOPHY

Kornienko O.M.

<http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-065> 218

PHILOSOPHICAL APPROACHES TO LANDSCAPE UNDERSTANDING
IN CONTEMPORARY LANDSCAPE STUDIES

Zelenchuk I. D.

<http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-093> 228

WHEN DID PRIMITIVE MAN APPEAR IN TRANSCARPATHIA

Penyak P.S.

Innovations in philology and linguistics

<http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-015> 239

DIFFICULTIES IN TRANSLATING MILITARY TERMINOLOGY
FROM ENGLISH INTO UKRAINIAN

Ostapenko S.A., Yahidka A.Yu.

<http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-018> 249

STYLISTIC REPETITION AND GRADATION AS LINGUISTIC
MECHANISMS FOR CREATING SUSPENSE IN STEPHEN
KING'S NOVEL MISERY

Udovichenko H.M., Tkachenko K.V.

<http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-037> 264

CHARACTERISTIC STRUCTURAL AND CLASSIFICATION
FEATURES OF ABBREVIATIONS IN MODERN ENGLISH
MEDICAL DISCOURSE

Shundel T.O.

<http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-092> 271

FORMATION OF PHONETIC COMPETENCE OF FUTURE
PHILOLOGISTS IN THE PARADIGM OF COMPETENCE-
BASED LANGUAGE EDUCATION

Antofichuk A. M.

<http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-108> 284

NARRATING PANDEMIC EXPERIENCES: REPRESENTATIONS OF ILLNESS AND ISOLATION IN RECENT ENGLISH FICTION

Kovalenko I.V., Baranivska N.V., Sukhovetska S.V.

Innovative approaches in jurisprudence

<http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-013> 294

ETHICS IN LEGAL WRITING AND ARGUMENTATION: THE DILEMMAS OF THE MODERN LAWYER

Jorovlea E.L.

<http://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit43-04-085> 303

IMPROVEMENT OF LEGAL REGULATION OF ENVIRONMENTAL RELATIONS IN UKRAINE IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Machuska I.B., Machusky V.V., Chyryk O.I., Nedilchenko S.B.